



DET KONGELIGE  
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Helse- og omsorgsdepartementet  
Postboks 8011 Dep  
0030 OSLO

Deres ref.  
14/242

Vår ref.  
14/416 - ÅST

Dato  
30.04.2014

## Høring - Reservasjonsordning for fastleger

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets brev av 21. januar 2014 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende merknader:

I høringsnotatet foreslås det en utvidet forskriftshjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 tredje ledd som gir departementet adgang til å gi forskrifter om fastlegers mulighet til å reservere seg når dette er *«begrunnet i alvorlige samvittighetskonflikter knyttet til liv og død»*. Tilsvarende utvidelse foreslås også i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 c fjerde ledd. Vi synes det er betenkelig med en så vid forskriftshjemmel som den som foreslås i høringsnotatet.

I lys av den samfunnsinteressen som knytter seg til fastlegers mulighet for reservasjon, og at spørsmålet også har en side til pasientens rettigheter, mener vi det er ønskelig at grunnlaget for reservasjon forankres i Stortinget og fremgår uttrykkelig av loven. I lys av dette stiller vi videre spørsmål ved at forslaget legger forskriftskompetansen til departementet.

Det fremgår innledningsvis i høringsnotatet at *«med alvorlige samvittighetskonflikter knyttet til liv og død menes først og fremst abort»*. De foreslåtte endringene dekker etter sin ordlyd også en rekke andre tilfeller og HOD nevner selv at hjemmelen også vil omfatte *«reservasjon mot aktiv dødshjelp»* dersom det skulle bli tillatt.

Aktiv dødshjelp er ikke tillatt i Norge. Det er et vanskelig og svært kontroversielt tema

og det fremstår som uheldig at loven gir departementet hjemmel til forskriftsregulering av spørsmålet.

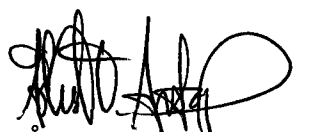
Som det videre fremgår av forslaget, vil kommunen bare kunne inngå avtale om reservasjon for en fastlege dersom det er tilstrekkelig tilgang til andre fastleger i nærheten som kan gjennomføre de aktuelle konsultasjonene.

Vi vil presisere at innsatte i kriminalomsorgens anstalter i regelen ikke vil ha «...tilstrekkelig tilgang til andre fastleger i nærheten som kan gjennomføre de aktuelle konsultasjonene.» Innsatte har ikke mulighet til å skifte fastlege eller oppsøke spesialisthelsetjenesten direkte.

JDs vurdering er derfor at fengselsleger i regelen ikke oppfyller vilkårene for å kunne inngå avtale om reservasjon med kommunen.

Med vennlig hilsen

  
Harald Aass  
fagdirektør

  
Åshild Tveit Arnstorp  
rådgiver